

Kansan edustaja

Tuula Väätäisessä tiivistyvät suomalaisen naisen ikiaikaiset vahvuudet. Voimakkaan kuoren alla on lämpöä ja kyky katsoa ihmistä suoraan silmiin, samalta tasolta.

Senkin kommunisti! Ryssän pentu! Tyttö katsoo uhmakkaasti takaisin. Ei häkelly, puhumattakaan että alkaisi itkää.

Kahakka koulun pihalla on äkkiä ohi ja tyttö kelpaa taas porukkaan. Hänellä on vikkelät kintut ja terävä selilimä.

Muisto lapsuudesta nousi kuohuna sosiaalidemokraattien kansanedustajan Tuula Väätäisen mieleen toissa viikolla, kun hän osallistui koulukiusaamiskeskusteluun. Hän tajusi äkkiä, miksi urheiliminen on aina ollut hänelle niin tavattoman vastenmielistä.

Hänet hyväksyttiin aikoinaan sakkiin, koska oli hyvä urheilussa. Mutta vain siksi.

– Siltä se ainakin tuntui. Häkkipäin perhe oli kummajainen niin Maaningalla kuin Tervossaakin, jonne perhe muutti, kun Tuula oli kuuden ikäinen.

Ei muilla ollut semmoista lapsikatrasta. Häkkipäin lapsia siunaantui yksitoista. Sitten oli vielä poliitikka.

Umpikepulaisten joukossa **Uno Häkkinen** liputti jyrkästi SKDL:n ja SKP:n puolesta. Elettin aikaa, jolloin juopa porvarin ja vasemmistolaisen välillä oli selvä ja syvä.

– Isä oli vanhan ajan kommunisti. Kyllä hän siitä sai kuulla, Tuula Väätäinen sanoo.

Ihana pikkusisko

Häkkipäin lapset eivät suostuneet olemaan muita huonompia. Sisarusten välille syntyi vahva side. Tuula, perheen kahdeksas lapsi, oli isoveljiensä silmäterä. Kahdesti pojat pelastivat siskonsa takaisin elämään, noukkivat työn joesta, toisen kerran syvästä ojusta.

Rakkautta riitti joka lapselle: kun Tuulan jälkeen uutta lasta ei kuulunut viiteen vuoteen, äiti **Eeva Häkkinen** oli jo adoptoida romanityttö – kunnes tuli raskaaksi ja synnytti kolme lasta lisää.

Häkkipäin pikkuisen kodin ovet olivat avoinna kyläläisille, vieraille ja savottamiehille, mutta myös vaeltaville romaneille.

– Isän periaate oli, että muita autetaan. Maailman parantaminen piti isän välillä pois kotoa. Äidille jäi huushollin pito, lehmien hoito, viljelykset ja se kunnia-asia, lasten pitäminen puhtaana ja ehjissä vaateteissa.

Eeva Häkkinen oli taitava ompelija. Osasi loihdita vanhasta pompasta vaikka mitä ihauksia.

– Minulla oli aina kauniit vaatteet, vaikka ensimmäiset housuni ostin kaupasta vasta 19-vuotiaana.

Uuras viljelijä

Isän äkillinen halvaantuminen oli iso isku. Äiti ei silti osaan vaikeroinut. Ei, ennen kuin neljä vuotta myöhemmin, kun kolmanneksi vanhin poika menehtyi jäätyään tykkylumen katkaiseman mäntyn alle.

Lääkäri hälytettiin kotiin, mutta tämä ei kokouksensa takia päässyt tulemaan.

– Lääkäri ei varmaan olisi ehtinyt auttaa.

Mutta siitä pitäen olen tiennyt, että Lionsklubi kokoontuu Tervossa jokaisen kuukauden ensimmäisenä torstaina, Väätäinen vinoheksti hymyilee.

Lapsia järkytti nähdä, että aikaansaapa äiti makasi kamarissa nousematta sängyltään. Kahdenoista ikäinen Tuula, pari päivää rohkeutta kerättyään, kurkisti kamariin.

– Meitä jäi vielä kymmenen, oli tyttö parahtanut oven raosta.

Sillä sekunnilla äiti nousi ruuan laittoon. Teini-ässä Väätäinen jo teki kymmenen hehtaarin viljelyksillä kaikki peltoytöt.

– Mutta illalla mentiin Mantulle tanssimaan!

– Minulta on nyt kysytty, ymmärränkö työttömyydestä mitään. Olen sanonut, että omia kokemuksia minulla ei ole, etten edes lapsena ollut työtön.

Sinnikäs opiskelija

Kukaan Häkkipäin lapsesta ei mennyt lukioon. Ei sellaiseen raha riittänyt. Väätäinen pääsi 18 vuotta täytettyään Kuopi-

”Perheestä saa voimaa. Mutta perhe voi myös murentaa ihmisen.”

oon apuhoitajan oppiin. Hän oli jo naimissa ja huomasi koulun alettua odottavansa vauvaa.

Rehtorin epäilyistä huolimatta hän aloitti opinnot. Koulun kesäloma alkoi toukokuun lopussa, kolme viikkoa myöhemmin Väätäinen oli poikavauvan äiti.

Pari vuotta myöhemmin Väätäinen jäi, 21-vuotiaana, leskeksi. Ison perheen tuelle oli jälleen käyttöä. Sukulaisten kannustuksesta Väätäinen aloitti sairaanhoitajan opinnot Kuopiossa. Kaksi- ja puolivuotinen koulutus sekä matkat Karttulan kysyivät voimia.

Harjoitteluaika Harjamäen sairaalan naisten suljetulla osastolla sinetöi tulevan.

– Päätin, että erikoistun psykiatriaan. Erikoistumisensa jälkeen hän on koulutautunut erityistason perheterapeutiksi, ryhmäpsykoterapeutiksi sekä työnohjaajaksi.

Aikaisemmin Väätäinen tiesi, kuinka paljon perheestä saa voimaa. Ranskassa työssä hän näki voiman pimeän puolen.

– Perhe voi myös murentaa ihmisen.

Maailman parantaja

Tuula Väätäinen sanoo ikävöivänsä työtään Julkalan sairaalassa, josta hän on virkavapaalla.

– Meillä on siellä hieno, pitkälle koulutautunut työporukka. Työ palkitsee, jos ihminen ei aluksi jaksa elää seuraavaan päivään, mutta hoidon jälkeen valmistuu ammattiin ja pääsee töihin. Ne ovat mahdollittoman isoja muutoksia.

Väätäisen ei ikipäivänä pitänyt lähteä politiikkaan. Lapsuusmuistot puolueiden karkeasta vastakkainasettelusta eivät unohtuneet.

– Kaikkein tärkeintä elämässä on, ettei ole yksin. Jos perhetausta on kunnossa ja edes muutama ystävä, ihminen kestää ihan mitä vain, Tuula Väätäinen tietää. KUVA: JUHA POUTANEN

Työtoveri, sosiaalidemokraattien valtuutettu **Aulis Seppänen**, sai kuitenkin Väätäisen pyörtämään periaatteensa.

Jotain isän maailmankatsomuksesta on tarttunut tyttärelle.

– Uskon, että politiikan avulla voi oikeasti auttaa ihmisiä.

Onnellinen äiti

Tuula Väätäinen uskoo sanontaan, jonka mukaan elämässä ei tapahdu mitään niin niin pahaa, etteikö siinä olisi hyväkin.

Hän näkee hyvää jopa siinä, että jäi leskeksi.

– Ilman sitä ei olisi Roopea, Väätäinen liikutuen toteaa.

Roope on menevä, motocrossia harrastava kakkosluokkalainen. Tuula ja tuotekehityspäällikkö **Timo Väätäinen** seurustelivat lähes parikymmentä vuotta ennen

”Olen lyhytvillainen äiti. Kiihdyn, mutta myös lepyen nopeasti.”

naimisiin menoa ja Roopen tuloa.

Esikoinen **Miika**, 31, työskentelee Helsingissä eduskunnan atk-osastolla. Väätäinen sanoo olleensa pojilleen lyhytvillainen äiti.

– Kiihdyn, mutta myös lepyen nopeasti. Kansanedustajan työ pitää kiireisenä.

Talvisin kuukaudessa on vain 3-4 vapaa-päivää. Harrastukset ovat jääneet; posliinimaalaukseen hankittu uuni on kotona Siilinjärvellä pitkään ollut kylmä.

Siihen tärkeimpään Väätäinen järjestää

aikaa. Roopen kanssa hän leipoo ja askartelee – kaikkea mahdollista omin käsin.

Väätäisen huomisille synttärjuhille on tulossa kolmatta sataa vierasta. He pääsevät nauttimaan Häkkipäin perheen lujudesta: kaikki yhdeksän sisarta tulevat paikalle. Ovat luvanneet pitää vieraista hyvää huolta.

• Sosiaalidemokraattien kansanedustaja Tuula Väätäinen täyttää 50 vuotta huomenna sunnuntaina. Merkkipäivää juhlistetaan terveydenhoito-oppilaitoksessa os. Sairaalakatu 6-8 kello 10 alkaen. Päivänsankari toivoo, että kukkatervehdyksen sijaan mahdolliset muistamiset osoitettaisiin Kysin lasten psykiatrian klinikan virkistysosaston tukemiseen tilille 478610-2170205.

Noituuskurssin saa vero-vähennyksiin

Kuluja kirouksista: Hollannissa näyttäisi olevan hoveilimman puoleista veroviranomaisia. Tulppaanin verotusta on hyväksynyt noituuden kurssin kulut vähennyskelpoisiksi verotuksessa.

Omaperäisen vero-vähennyksen sai läpi nainen, joka oli ottanut osaa vuoden mittaiseen noituuden kurssiin. Noitaoppia saanut kirjasi kuluiksi veroilmoituksensa 2 210 euroa.

39-vuotias nainen sai oppia esimerkiksi kristallipallon lukemisesta sekä kirousten langettamisesta.

– Nainen käytti kurssia ammattitaitonsa laajentamiseen, perustelivat veroviranomaiset uutistoimisto Reutersille.

Verovähennyksen linja vaihtelee melkoisesti EU:n sisällä.

Esimerkiksi Suomessa verotta ja ei hyväksy vähennykseksi

lapsestoman matkoja kotipaikkakunnalle, jos pitkä työmatka on pakottanut vuokraamaan työpaikkakunnalta kakkos-asunnon. *STT, Reuters*

Erikoisautot mylvivät Helsingissä

Ihme menopelit: Erikoisautot valtaavat Helsingin jäähallin, kun kiekkopöyhätössä järjestetään X-treme Car Show. Mootorit mylvivät jäähallissa 8. ja 9. lokakuuta.

Suomen lisäksi näyttelyyn saapuu autoja Ruotsista, Norjasta, Tanskasta, Virosta, Saksasta, Ranskasta ja Belgiasta. Tapahtumaan odotetaan 20 000 kävijää.

X-treme Car Show tarjoaa katseltavaa kahdessa hallissa ja kolmessa kerroksessa. Esillä ovat Tuning&Styling-autot, Street Machine ja Custom.

Päähallissa voi kummastella myös liverakentelua. *STT*

Pinnan alla liikkuvat nyt todella isot kalat

KALASTUS

Veijo Miettinen

Syksyn myötä kesälomakalastajat jättävät kalavedet. Pinnan alla on kumminkin elämää syksyläkin. Vesien kylmetessä ja öiden pimeässä käyvät kalat verkkoon. Kovin tiheitä liinoja ei kannata vesille laskea, sillä nyt ovat liikkeellä myös suuret kalat. Verkot laskeneelle on luvassa haukipaisti, ellei peräti arvokalaa.

Syksy on myös vetouistelijoiden aikaa. Viikonloppuisin veden vesilelaskupaikoilla käy ajoittain melkoinen vilskä. Kylmä vihuri tai piiskaava syssäde ei ole haitatekijä, ei ainakaan kun kalaa tulee. Mielenkiinnolla jäädään odottelemaan suuria lohia ja taimenia kalakilpailuumme.

Kuopiolainen **Jaakko Haataja** osoittautuu joltiseksi pilkki- ja onkimieheksi. Pyynnin tulokse-

Jättihaukea kannattelemassa Jouko Nousiainen, oikealla Reijo Ropponen. Kuvaan on päässyt mukaan myös Ilona Korjus.

Jaakko Haatajan suurin onkiahven painoi 920 grammaa.

na vuoden aikaan on kertynyt suurehko määrä komeita ahvenia. Tammikuussa nousi jään päälle kaksi kymmeniskaa, painoa suuremmalla 540 grammaa ja toisella 520.

Kesän tullen pilkki vaihtui mato-onkeen ja kalastusalueeksi Etelä-Kallavesi. Sieltäkin Haataja löysi suuret ahvenet. Kesäkuussa nousi veneeseen kolme paistikalaa, kaikki yli puolen kilon. Suurimman painoivat 580 grammaa. Heinäkuussa tuli taas yksi yli puolikiloinen ja elokuun

lopulla saalis painoi peräti 920 grammaa. Suurehkon ahvenen nosti myös heinäkuussa mukana kalareissulla ollut 11 vuotias Marko Haataja. Mato-onkeen tarttuneen saalis painoi yli puolen kilon. Haatajan Jaakon mittavaan onkisaaliin lisätään vielä heinäkuussa mato-ongella nostettu 1280 grammaa painanut säyne.

Suuret ahvenet tuntuivat olevan syönnillä ennen muuta illalla ennen auringon laskua tai kohta puolen päivän jälkeen. Uskollisesti Haatajat ovat uittaneet matosyöttiään puoleentoista metrin syvyydestä ja sieltä on tärpännyt. Suuren kalojen tarkka ottipaikka lienee tarkkaan varjeltu salaisuus.

Jättihauki painoi 14 kiloa

Mahtavan ahvensaaliin sai leppävirtalainen **Veijo Piispanen**. Sotkanselältä hänen pilkkion-

KUOPIO TÄNÄÄN

KERRO MEILLE TAPAHTUMISTA

Ilmoita tapahtumista osoitteessa www.savonsanom.fi/menot, rekisteröidy tai mene ilmoittajien sivuille, ja jätä tapahtum tiedot lomakkeella. Tapahtumat näkyvät heti verkkosivujen menokalenterissa. Sieltä toimitus valikoi tapahtumat tälle palstalle. J Näyttelytiedot julkaissimme kaksi kertaa viikossa, maanantain ja perjantain lehdessä. Helpdesk: puh. 303 238 ark. klo 8-16. Palstan toimituksen osoite on menot@savonsanom.fi. Siihen voit postittaa palstalle tarkoitettua kuvamateriaalia. Toimituksen puhelin: 303 353, to ja pe klo 10-12.

TAPAHTUMAT

- Lasten maailma -messut Kuopiohallissa klo 10-16.
- Iloa lapselle -lastenjuhla Petosen Vapaa-aikakeskuksessa (Pyörönkaari 19) klo 10-13. Musiikkia, laulua, leikkejä ym.
- Hengellinen tilaisuus Kumpulinnassa Siikaniemellä klo 14.
- Kuopion Poliisilaulajien 40-vuotisjuhlakonsertti musiikkikeskuksessa klo 18. Kuopion Poliisilaulajia johtaa Pertri Rusanen, Helsingin poliisioitokuntaa Esko Heikkinen, solistina baritoni Ville Rusanen.
- Jari Grek & Flamingo Rauhalahden tanssissa klo 20-03.
- Hanoi Rocks + support Työnkulman Tupla-kulbilla klo 21. Liput 18 e, K-18.
- Essentia, Blow Henry's Pubissa klo 22, vapaa pääsy.
- Mr. Breeze Kummisedässä klo 22.30.
- Duo Kookos Vanhassa Tuomarisassa.
- Hallikierue 2005, dj Toni Nightclub K-18:ssa. Liput 2 e.

VÄITÖS

- THM Virpi Lindn kliinisen ravitsemustieteen alan väitöstilaisuus Mediteknian auditoriossa klo 12.

TEATTERI

- Pitkäläiset kaupunginteatterissa klo 14, Pinokkio klo 18.15, Populäärimusiikkia Vitulajänkältä klo 19.

ELOKUVAT

- Kuvakukko: Carrie klo 19, K-15.
- Star 1: Jali ja sulkaatehdas klo 16.30, K-7. The Dukes of Hazzard klo 18.45 ja 20.45, K-11.
- Star 2: Liikkuva linna klo 15.30, K-7. Cinderella Man klo 17.45, K-11. Crash klo 20.30, K-11.
- Star 3: Kaksipäisen kotkan varjossa klo 16.15 ja 18.45, K-7. Ylöento klo 21, K-15.
- Maxim 1: Äideistä parhain klo 15.45, 18 ja 20.15, K-11.
- Maxim 2: Madagascar klo 16, S. Jali ja sulkaatehdas klo 17.45 ja 20, K-7.

APTEEKIT

- Päivystys klo 9-19 Niiralan Apteekki, Huuhankatu 12, puh. 369 6900, klo 9-17 Vanha Apteekki, Vuorikatu 22, puh. 261 2059 ja klo 8-23 Kuopion Yliopiston Apteekki, Puijonkatu 23, puh. 617 1100.

LÄÄKÄRIT

- Yhteispäivystys ympärivuorokautisena KYS:ssä, Puijonlaaksontie 2. Päivystävä hoitaja puh. 174 500, lasten kiireellisissä asioissa 172 767.
- Hammaslääkärinäpäivystyksen ilmoittautuminen klo 8-9 vain puhelimitse 186 611.
- Päivystävä eläinlääkäri yhteinen Kuopiossa, Maaningalla ja Siilinjärvellä puh. 0100 2828.

PALVELUNUMEROT

- Turvakoti/ kriisipäivystys lapsiperheille 24/ vrk, lastensuojelun päivystys ja neuvonta puh. 183 393, os. Lastentie 5.
- Kuopion kriisikeskuksen päivystys klo 16-23 puh. 262 7738 ja 262 7733.
- Kuopion A-kilta, Asemakatu 5 piharakennus. Keskustelu-/ vertaist ryhmiä ma, ti ja to klo 18.
- Rikosuhrinpäivystys poliisilaitoksella, Suokatu 44, klo 12-14 puh. 246 797. Yhdyshenkilö päivystysajokan ulkopuolella (24) 040 725 6001.
- Palvelua puhelin 10 071 klo 20-23.